

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Вищого навчального закладу
Укоопспілки «Полтавський університет
економіки і торгівлі»
08 липня 2015 року № 152-Н

Форма № П-2.04

**ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСІЛКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»
Кафедра правознавства**

ЗАТВЕРДЖУЮ
Перший проректор ПУЕТ
_____ М.Є.Рогоза
(підпис)
«__» _____ 2016 р.

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

з навчальної дисципліни
«СУДОУСТРІЙ УКРАЇНИ»
підготовки магістра
спеціальності 081 «Право»

Полтава 2016

Робоча навчальна програма «Судоустрій України» для студентів спеціальності 081 «Право» на 1 семестр 2016-2017 навчального року

Укладач: Бова Є.Ю. – к.ю.н., доцент кафедри правознавства ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»

Робоча навчальна програма обговорена і схвалена на засіданні кафедри правознавства протокол № 8 від 24 березня 2016 р.
Зав. кафедри _____ проф. Г.В.Лаврик

СХВАЛЕНО

Голова науково-методичної групи з спеціальності / спеціальності протокол № 3 від 31 травня 2016 р.
_____ проф. Г.В.Лаврик

ПОГОДЖЕНО

Методист 1 категорії науково-навчального центру
_____ В.М. Забара
« ___ » _____ 2016 р.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
Розділ 1. Загальна характеристика навчальної дисципліни.....	7
Розділ 2. Робочий графік навчальної дисципліни на семестр.....	8
Розділ 3. Тематичний план навчальної дисципліни з розподілом навчального часу за видами навчальних занять	9
Розділ 4. Технологічна карта тематичного плану навчальної дисципліни	13
Розділ 5. Самостійна робота студентів.....	31
Розділ 6. Методики активізації процесу навчання	33
Розділ 7. Система поточного та підсумкового контролю знань студентів.....	39
Розділ 8. Програмне забезпечення комп'ютерної підтримки освітнього процесу.....	45
Розділ 9. Інформаційно-методичне забезпечення.....	46

ВСТУП

Судоустрій України належить до циклу професійно-орієнтованих навчальних дисциплін, в якій вивчаються засади судоустрою та функціонування судів України як органів судової влади, що відправляють правосуддя. Правосуддя є змістовною та організаційною стороною судової влади, яка в умовах розбудови України як правової демократичної держави потребує реформування відповідно до європейських стандартів її функціонування.

Засвоєння дисципліни «Судоустрій України» дозволить більш глибоко усвідомити завдання, які поставлені перед вітчизняною судовою системою, види та форми судочинства, гарантії діяльності суддів, професійний статус судді та органів суддівського самоврядування; сприятиме зміцненню законності та правопорядку.

Навчальна дисципліна дисципліни «Судоустрій України» розроблена з урахуванням того, що студенти засвоїли основні положення нормативних навчальних дисциплін: «Теорія держави та права», «Конституційне право України», «Судові та правоохоронні органи України». Вона передбачає вивчення питань, що стосуються організації діяльності адвокатури в Україні.

Предметом навчальної дисципліни «Судоустрій України» є правовідносини, які виникають у сфері організації та функціонування органів судової влади.

Метою вивчення дисципліни «Судоустрій України» є комплексне осмислення шляхів розвитку та вдосконалення вітчизняного судочинства, опанування теоретичного підґрунтя для практичних дій щодо розроблення та впровадження європейських гуманістичних стандартів організації та функціонування судової гілки влади в Україні. Студенти-правники повинні отримати знання щодо конституційних принципів правосуддя, організації системи судоустрою, порядку здійснення правосуддя в Україні, професійного статусу судді, що сприятиме кращому розумінню ролі і місця суду в суспільстві та забезпечить належну фахову підготовку студента.

Основні завдання дисципліни є: засвоєння теоретичних засад судочинства, а також термінів, які використовуються при вивченні дисципліни (правосуддя, суд, суддя, принципи правосуддя, система судоустрою тощо); розширення знань про завдання сучасної судової

системи України, види і форми судочинства та гарантії суддівської діяльності; ознайомлення з правовим та організаційним забезпеченням суду, правовим статус Державної судової адміністрації України та органами суддівського самоврядування в Україні; процедури дисциплінарного провадження щодо суддів та звільнення з посад суддів судів загальної юрисдикції тощо.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми за результатами вивчення дисципліни «Судоустрій України» студенти повинні знати:

- правові джерела та основні категорії навчальної дисципліни «Судоустрій України»;
 - принципи організації і діяльності судів;
 - систему судів України та статус суддів;
 - статус, завдання і повноваження Вищої кваліфікаційної комісії суддів України та Вищої ради юстиції;
 - поняття і завдання суддівського самоврядування;
 - особливості забезпечення діяльності судів;
- вміти:
- правильно тлумачити і застосовувати норми національного та міжнародного законодавства;

обґрунтовувати й відстоювати свою правову позицію, захищати права, свободи і законні інтереси громадян, юридичних осіб, інтереси держави і суспільства.

При вивченні дисципліни «Судоустрій України», використовуються методи та засоби навчання, які забезпечать високу пізнавальну активність та самостійність студентів. Окрім аудиторних занять (лекцій, семінарів, підсумкових співбесід, ПМР тощо) використовуються форми позааудиторної роботи - індивідуальні заняття, консультації, участь студентів у роботі дискусійного клубу, юридичного гуртка, конференціях, зустрічах, екскурсіях, самостійною роботою з джерелами права, виконанням індивідуальних завдань, написанням творчих робіт, таке інше. Невід'ємним компонентом навчання має стати розв'язання правових ситуацій і виконання практичних завдань, спрямованих на розвиток у студентів не тільки самостійності мислення, а й формування навичок застосовувати набуті знання на практиці.

Студенти заочної форми навчання повинні виконувати письмові роботи і розв'язувати завдання до практичних занять відповідно до навчального плану.

Робоча навчальна програма складена відповідно до програми навчальної дисципліни «Судоустрій України», затвердженої Вченою радою Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі» 23 березня 2016 року (протокол № 3).

Для більш досконалого і поглибленого засвоєння навчального матеріалу, більш раціональної організації самостійної роботи з нормативно-правовими актами, літературою, а також розвитку практичних умінь і навичок застосування теоретичних і науково-прикладних знань студентам спеціальності 081 «Право» пропонується навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни «Судоустрій України». Він містить програму і тематичний план курсу, методичні рекомендації до кожної теми (вказівки, поради, логічні схеми розгляду питань; навчально-пізнавальні завдання для самопідготовки до семінарських та індивідуальних занять студента під керівництвом викладача із зазначенням проблемних питань курсу, питань для самостійного опрацювання, ситуаційних задач, тем презентацій, рефератів; завдання для самоконтролю знань; список рекомендованих джерел та літератури), індивідуальні завдання для самостійної роботи та методичні рекомендації до їх виконання, порядок і критерії оцінювання знань, перелік питань до проміжного (модульного) та підсумкового контролю.

Розділ 1. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Таблиця 1. Загальна характеристика навчальної дисципліни
«Судоустрій України» студентів денної форми навчання спеціальності
081 «Право»

Характеристика навчальної дисципліни
1. Кількість кредитів за ECTS - 3 .
2. Кількість модулів: денна - 2 , заочна - -.
3. Варіативна у відповідності до навчального плану
4. Курс: денна – 5 , заочна - -.
5. Семестр: денна - 9 , заочна - -.
6. Денна форма навчання, годин: - загальна кількість: 9 семестр - 90
- лекції: 1 семестр - 20 , 2 семестр <u> </u> - <u> </u> .
- практичні (семінарські, лабораторні) заняття: 9 семестр - 16 , 2 семестр <u> </u> - <u> </u> .
- самостійна робота: 9 семестр – 54 , 2 семестр <u> </u> - <u> </u> .
- вид підсумкового контролю (<i>вказати</i> : ПМК (залік), екзамен): 9 семестр - ПМК (залік) , 2 семестр <u> </u> - <u> </u>
- кількість годин на тиждень: - семестр --, 2 семестр <u> </u> - <u> </u> .
7. Заочна форма навчання, годин: - загальна кількість: 1 семестр - - , 2 семестр - -.
- лекції: 1 семестр --, 2 семестр - -.
- практичні (семінарські, лабораторні) заняття: 1 семестр <u> </u> - <u> </u> , 2 семестр - -.
- самостійна робота: 1 семестр <u> </u> - <u> </u> , 2 семестр - -.
- вид підсумкового контролю (<i>вказати</i> – ПМК (залік), екзамен): 1 семестр <u> </u> - <u> </u> , 2 семестр --.

Розділ 2. РОБОЧИЙ ГРАФІК НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ НА СЕМЕСТР

Таблиця 3. Робочий графік навчальної дисципліни «Судоустрій
України» на I семестр

Вид навчального заняття	Тижнів, годин																	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
1. Аудиторне – 90 год., у т.ч.:	2	2	4	4	4	2	4	2	4	2	4	2	4	2	4	4		
- лекція – 22 год.	2	2	2	2	2		2		2		2		2		2	2		
- практичне (семінарське) – 28 год.			2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2		
2. Самостійна робота студента – 40 год., у т.ч.			2	2	2	2	2	2	2		2		2				2	
- виконання домашніх завдань		2	2	2		2	2	2		2		2	2		2			
- підготовка до практичних занять																		
3. Проведення модульної контрольної роботи																		X
4. Форма контролю:																		
- ПМК																		X
- екзамен																		

Розділ 3. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ з розподілом навчального часу за видами занять

Таблиця 4. Тематичний план навчальної дисципліни «Судоустрій України» для студентів денної форми навчання підготовки магістра спеціальності 081 «Право»

№ з/п	Назва розділу, модуля, теми	Кількість годин за видами занять					
		разом	Аудиторні заняття			Позааудиторні заняття	
			лекції	семінарські	практичні	індивідуально-консультативна робота	самостійна робота
Модуль 1							
ЗАСАДИ ОРГАНІЗАЦІЇ СУДОВОЇ ВЛАДИ							
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Історичні аспекти становлення судової системи України. Загальна характеристика навчальної дисципліни «Судоустрій України»	5	–	–	–	–	5
2	Судова влада в Україні	9	2	2	–	–	5
3	Засади судочинства	9	2	2	–	–	5
4	Сучасна система судоустрою України	9	2	2	–	–	5
5	Забезпечення функціонування судової влади	8	2	2	–	–	4

1	2	3	4	5	6	7	8
6	Правове регулювання статусу судді, присяжних та народних засідателів	8	2	2	-	-	4
7	Засади формування суддівського корпусу	6	-	2	-	-	4
8	Суддівське самоврядування в Україні	6	2	-	-	-	4
	Разом	60	12	12	-	-	36
Модуль II СУДИ ЗАГАЛЬНОЇ ЮРИСДИКЦІЇ: ВИДИ ТА РОЗМЕЖУВАННЯ ПОВНОВАЖЕНЬ							
9	Місцеві суди	5	2	-	-	-	3
10	Апеляційні суди	5	2	-	-	-	3
11	Вищі спеціалізовані суди	5	2	-	-	-	3
12	Верховний Суд України	5	2	-	-	-	3
13	Конституційний Суд України	5	-	2	-	-	3
14	Міжнародні установи	5	-	2	-	-	3
	Разом	30	8	4	-	-	18
	Разом із дисципліни	90	20	16	-	-	54

**Розділ 4. Таблиця 7. ТЕХНОЛОГІЧНА КАРТА
ТЕМАТИЧНОГО ПЛАНУ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Судоустрій України» для студентів денної форми навчання
спеціальності 081 «Право»**

Назва модуля, розділу, теми та питання теми (лекції)	Обсяг годин	Назва теми та питання семінарського, практичного або лабораторного заняття	Обсяг годин	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
1	2	3	4	5
Модуль 1				
ЗАСАДИ ОРГАНІЗАЦІЇ СУДОВОЇ ВЛАДИ				
<p>Тема 1. Історичні аспекти становлення судової системи України. Загальна характеристика навчальної дисципліни «Судоустрій України» 1. Історичні етапи становлення та розвитку судової системи України. 2. Стратегія розвитку судової системи на 2015 - 2020 роки. 3. Предмет, завдання і система навчальної дисципліни «Судоустрій України». 4. Методологія навчальної дисципліни «Судоустрій України». 5. Міждисциплінарні зв'язки навчальної дисципліни «Судоустрій України». 6. Правові джерела навчальної дисципліни.</p>	-	<p>Семінарське заняття 1. Історичні аспекти становлення судової системи України. Загальна характеристика навчальної дисципліни «Судоустрій України» 1. Поняття та історичний розвиток судоустрою України 2. Предмет, завдання і система навчального курсу «Судоустрій України» та методи його вивчення 3. Співвідношення курсу «Судоустрій України» з іншими навчальними дисциплінами 4. Правові джерела курсу питань «Судоустрій України» 5. Система норм національного та міжнародного права щодо регулювання організації і діяльності судових органів, їх класифікація і</p>	-	16-19,23,28,36,39,40,46-48

1	2	3	4	5
		характеристика.		
<p>Тема 2. Судова влада в Україні</p> <p>1. Поняття, ознаки, завдання судової влади.</p> <p>2. Правосуддя як самостійна галузь державної діяльності.</p> <p>3. Функції судової влади: поняття, види та характеристика. Символи судової влади.</p> <p>4. Форми реалізації судової влади. Судочинство як форма реалізації судової влади. Розмежування термінів судочинство та правосуддя.</p> <p>5. Акти органів судової влади: поняття, основні ознаки та види. Форми судових актів.</p>	2	<p>Семінарське заняття 2. Судова влада в Україні</p> <p>1. Право на справедливий суд</p> <p>2. Поняття судової влади, її характерні ознаки.</p> <p>3. Функції судової влади: поняття та ознаки.</p> <p>4. Судова система: поняття, види, загальна характеристика. Принципи побудови судової системи.</p> <p>5. Правосуддя, його ознаки.</p>	2	1-19, 32-36,40,46, 48
<p>Тема 3. Засади судочинства</p> <p>1. Поняття та значення принципів правосуддя.</p> <p>2. Класифікація основних засад правосуддя.</p> <p>3. Характеристика окремих принципів правосуддя</p> <p>4. Принципи правосуддя, що забезпечують захист основних конституційних прав і свобод людини і громадянина</p>	2	<p>Семінарське заняття 3. Засади судочинства</p> <p>1. Поняття та значення принципів правосуддя.</p> <p>2. Класифікація основних засад правосуддя.</p> <p>3. Характеристика окремих принципів правосуддя</p> <p>4. Принципи правосуддя, що забезпечують захист основних конституційних прав і свобод людини і громадянина</p>	2	1-19, 32-36,40,46, 48
<p>Тема 4. Сучасна система судоустрою України</p> <p>1. Поняття системи судів загальної юрисдикції. Система загальних судів. Система судів адміністративної</p>	2	<p>Семінарське заняття 4. Сучасна система судоустрою України</p> <p>1. Характеристика сучасної системи судів в Україні.</p> <p>2. Порядок утворення судів.</p> <p>3. Поняття судової ланки і</p>	2	1-19, 32-36,40,46, 48

1	2	3	4	5
<p>юрисдикції. Система судів господарської юрисдикції.</p> <p>2. Поняття судової ланки і судової інстанції, характеристика та розмежування цих термінів.</p> <p>3. Спеціалізація судів та суддів загальної юрисдикції.</p> <p>4. Порядок утворення та ліквідації судів. Визначення кількості суддів у судах загальної юрисдикції.</p> <p>5. Склад суду та його визначення. Автоматизована система документообігу суду.</p>		<p>судової інстанції.</p> <p>4. Загальна характеристика судових ланок та судових інстанцій.</p>		
<p>Тема 5. Забезпечення функціонування судової влади</p> <p>1. Система та гарантії забезпечення функціонування судової влади.</p> <p>2. Засади та порядок фінансування судів.</p> <p>3. Матеріальне, побутове забезпечення та соціальний захист працівників судової системи.</p> <p>4. Апарат суду: поняття, організація діяльності. Помічники суддів та секретарі судових засідань судів загальної юрисдикції: особливості правового статусу та повноваження.</p> <p>5. Державний захист працівників суду.</p>	2	<p>Семінарське заняття 5. Забезпечення функціонування судової влади</p> <p>1. Забезпечення функціонування судової влади.</p> <p>2. Державна судова адміністрація України: статус та повноваження.</p> <p>3. Апарат суду: поняття, організація діяльності. Помічники суддів та секретарі судових засідань судів загальної юрисдикції: особливості правового статусу та повноваження.</p> <p>4. Державний захист працівників суду.</p>	2	1-19, 22,26, 27, 30, 32-36,40-42, 46, 48
<p>Тема 6. Правове регулювання статусу судді, присяжних та народних засідателів</p> <p>1. Статус судді: сутність та</p>	2	<p>Семінарське заняття 6. Правове регулювання статусу судді, присяжних та народних засідателів</p>	2	1-19, 32-36,40, 46, 48

1	2	3	4	5
<p>правова основа.</p> <p>2. Незалежність та недоторканість судді: поняття, зміст, гарантії забезпечення.</p> <p>3. Вимоги щодо несумісності.</p> <p>Відповідальність за неповагу до суду чи судді: поняття та види.</p> <p>4. Особливості забезпечення суддів.</p> <p>5. Поняття та статус народного засідателя та присяжного</p>		<p>1. Законодавчі вимоги до професійних суддів. Порядок призначення на посади професійних суддів.</p> <p>2. Поняття незалежності суддів. Організаційно-правові, особисті та соціально-економічні гарантії суддівської діяльності.</p> <p>3. Права та обов'язки судді.</p> <p>4. Поняття та статус народного засідателя та присяжного.</p>		
<p>Тема 7. Засади формування суддівського корпусу</p> <p>1. Органи та посадові особи, які беруть участь у формуванні суддівського корпусу.</p> <p>2. Повноваження Президента України та Верховної Ради України щодо призначення та звільнення суддів.</p> <p>3. Кваліфікаційна комісія суддів України: статус, склад комісії та компетенція.</p> <p>4. Вища рада юстиції: статус, склад, компетенція.</p> <p>5. Порядок зайняття посади судді в суді загальної юрисдикції. Вимоги до кандидатів на посаду судді. Порядок призначення на посаду судді вперше. Розгляд питання про обрання на посаду суддів безстроково.</p> <p>6. Підстави та порядок застосування до судді</p>	-	<p>Семінарське заняття 7. Засади формування суддівського корпусу</p> <p>1. Повноваження Президента України та Верховної Ради України щодо призначення та звільнення суддів. Кваліфікаційна комісія суддів України: статус, склад комісії та компетенція.</p> <p>2. Вища рада юстиції: статус, склад, компетенція.</p> <p>3. Порядок зайняття посади судді в суді загальної юрисдикції.</p> <p>4. Кваліфікаційний рівень судді: сутність та значення.</p> <p>5. Підстави та порядок застосування до судді дисциплінарної відповідальності.</p> <p>6. Підстави та порядок звільнення судді з посади. Припинення повноважень судді.</p>	2	1-19, 32-36, 40, 46, 48, 52

1	2	3	4	5
дисциплінарної відповідальності. 7. Підстави та порядок звільнення судді з посади. Припинення повноважень судді.				
<p align="center">Тема 8. Суддівське самоврядування в Україні</p> <p>1. Поняття, завдання суддівського самоврядування. Організаційні форми суддівського самоврядування.</p> <p>2. Збори суддів: поняття та компетенція. Порядок діяльності зборів суддів.</p> <p>3. З'їзд суддів України – поняття, компетенція. Порядок скликання з'їзду суддів України. Обрання делегатів на з'їзд суддів України. Порядок проведення з'їзду суддів України.</p> <p>4. Порядок формування, склад та компетенція Ради суддів України. Комітети Ради суддів України.</p> <p>5. Забезпечення діяльності органів суддівського самоврядування.</p>	2	<p align="center">Семінарське заняття 8. Суддівське самоврядування в Україні</p> <p>1. Завдання і структура суддівського самоврядування</p> <p>2. Компетенція і порядок діяльності зборів суддів</p> <p>3. Компетенція і порядок діяльності конференцій суддів</p> <p>4. Порядок формування і компетенція Ради суддів України.</p> <p>5. З'їзд суддів України — найвищий орган суддівського самоврядування.</p>	-	1-19, 22, 28, 32-36,40, 46, 48
Модуль II СУДИ ЗАГАЛЬНОЇ ЮРИСДИКЦІЇ: ВИДИ ТА РОЗМЕЖУВАННЯ ПОВНОВАЖЕННЯ				
<p align="center">Тема 9. Місцеві суди</p> <p>1. Місцевий суд - перша ланка судової системи. Види місцевих судів. Повноваження місцевих</p>	2	<p align="center">Семінарське заняття 9. Місцеві суди</p> <p>1. Місцевий суд — перша ланка судової системи</p>	-	1-19, 22,26, 27, 30, 32-36,40-42, 46, 48

1	2	3	4	5
<p>судів.</p> <p>2.Склад місцевого суду: поняття, акцент на подвійності законодавчого визначення терміну «склад суду».</p> <p>3.Суддя місцевого суду та його повноваження. Повноваження голови та заступника голови місцевого суду. Здійснення судочинства одноособово, колегією суддів, за участю народних засідателів та присяжних.</p> <p>4.Проблемні питання розмежування компетенції між судами.</p> <p>5.Визначення та розмежування термінів: юрисдикція, підвідомчість, компетенція, підсудність.</p>		<p>2. Види і мережа місцевих судів</p> <p>3. Повноваження місцевих судів</p> <p>4. Склад місцевого суду</p>		
<p>Тема 10. Апеляційні суди</p> <p>1. Апеляційний суд, його місце в системі судів загальної юрисдикції.</p> <p>2. Види і мережа апеляційних судів.</p> <p>3. Повноваження апеляційних судів.</p> <p>4. Склад апеляційного суду.</p> <p>5. Суддя апеляційного суду. Повноваження голови та заступника голови апеляційного суду.</p> <p>6. Особливості повноважень судів апеляційних інстанцій різних юрисдикцій за наслідками розгляду апеляційних скарг.</p>	2	<p>Семінарське заняття 10. Апеляційні суди</p> <p>1. Апеляційний суд, його місце в системі судів загальної юрисдикції</p> <p>2. Види і мережа апеляційних судів</p> <p>3. Повноваження апеляційних судів</p> <p>4. Склад апеляційного суду</p>	-	1-19, 22,26, 27, 30, 32-36,40-42, 46, 48
<p>Тема 11. Вищі спеціалізовані суди</p> <p>1. Вищі спеціалізовані</p>	2	<p>Семінарське заняття 11. Вищі спеціалізовані суди</p> <p>1. Вищі спеціалізовані суди</p>	-	1-19, 22,26, 27, 30, 32-

1	2	3	4	5
<p>суди. Склад вищих спеціалізованих судів. Повноваження вищих спеціалізованих судів.</p> <p>2. Суддя вищого спеціалізованого суду. Повноваження голів та заступників голів вищих спеціалізованих судів.</p> <p>3. Пленуми вищих спеціалізованих судів: види, склад та компетенція. Порядок скликання та прийняття рішень пленумами вищих спеціалізованих судів.</p> <p>4. Науково-консультативна рада та офіційний друкований орган вищого спеціалізованого суду.</p> <p>5. Особливості повноважень вищих спеціалізованих судів за наслідками розгляду касаційних скарг.</p>		<p>— вищі судові органи в системі спеціалізованих судів</p> <p>2. Повноваження вищих спеціалізованих судів</p> <p>3. Склад вищого спеціалізованого суду</p> <p>4. Пленум вищого спеціалізованого суду</p>		36,40-42, 46, 48
<p>Тема 12. Верховний Суд України</p> <p>1. Верховний Суд України - найвищий орган у системі судів загальної юрисдикції. Повноваження Верховного Суду України.</p> <p>2. Склад Верховного Суду України. Судові палати Верховного Суду України: види та компетенція.</p> <p>3. Суддя Верховного Суду України та його повноваження. Повноваження голови Верховного Суду України. Порядок обрання Голови Верховного Суду України.</p> <p>4. Пленум Верховного</p>	2	<p>Семінарське заняття 12. Верховний Суд України</p> <p>1. Верховний Суд України — найвищий судовий орган у системі судів загальної юрисдикції</p> <p>2. Повноваження Верховного Суду України.</p> <p>3. Склад і структура Верховного Суду України</p> <p>4. Пленум Верховного Суду України</p>	-	1-19, 22,26, 27, 30, 32-36,40-42, 46, 48

1	2	3	4	5
<p>Суду України: склад, повноваження і порядок діяльності.</p> <p>5. Науково-консультативна рада та офіційний друкований орган Верховного Суду України.</p>				
<p>Тема 13. Конституційний Суд України</p> <p>1. Правові основи участі Конституційний Суд України - єдиний орган конституційної юрисдикції в Україні.</p> <p>2. Статус, завдання та нормативне регулювання діяльності Конституційного Суду України.</p> <p>3. Повноваження Конституційного Суду України: зміст та межі. Підстави для визнання правових актів неконституційними.</p> <p>4. Склад Конституційного Суду України. Порядок призначення суддів Конституційного Суду України. Вимоги до судді Конституційного Суду України.</p> <p>5. Форми та порядок звернення до Конституційного Суду України.</p>	-	<p>Семінарське заняття 13. Конституційний Суд України</p> <p>1. Конституційний Суд України — єдиний орган конституційної юрисдикції</p> <p>2. Повноваження Конституційного Суду України</p> <p>3. Склад і структура Конституційного Суду України</p> <p>4. Процедура розгляду справ у Конституційному Суді України</p>	2	1-19, 22,26, 27, 29, 30, 32-36,40-42, 44, 46, 48,49
<p>Тема 14. Міжнародні установи</p> <p>1. Європейський суд з прав людини: статус, кількість суддів та посадові критерії до них, склад суду, компетенція та юрисдикція суду, умови прийнятності</p>	-	<p>Семінарське заняття 14. Міжнародні установи</p> <p>1. Міжнародні кримінальні суди і трибунали та їх юрисдикція</p> <p>2. Компетенція міжнародного суду ООН та визнання державами його</p>	2	1-19, 22,26, 27, 30, 32-36,40-42, 46, 48,50

1	2	3	4	5
<p>заяв.</p> <p>2. Міжнародний суд ООН: статус, юрисдикція.</p> <p>3. Міжнародний кримінальний суд: статус, юрисдикція.</p> <p>4. Поняття, правова природа та джерела правового регулювання міжнародних комерційних арбітражів. Юрисдикція міжнародного комерційного арбітражу.</p>		<p>юрисдикції</p> <p>3. Поняття, правова природа та джерела правового регулювання міжнародного комерційного арбітражу</p> <p>4. Європейський Суд з прав людини - структура та процедура</p>		
<p>Всього годин з навчальної дисципліни</p>	<p>22</p>		<p>28</p>	

Розділ 5. САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ

Самостійну роботу з курсу «Судоустрій України» треба починати з ретельного ознайомлення з планом заняття і списком нормативних актів, що рекомендуються, та літературними джерелами, вивчення відповідних питань в конспекті і підручнику, опрацювання нормативних актів з даної теми, конспектування необхідного матеріалу, приділяючи основну увагу законодавчим та іншим нормативно-правовим актам.

Читати треба уважно, всебічно та критично аналізуючи матеріал. Зустрівши нові або незрозумілі вираження, обов'язково необхідно з'ясувати їх зміст. Не зробивши цього, можна неправильно сприйняти їх значення. Тут варто скористатися необхідними словниками та іншими джерелами.

При підготовці до занять треба звертатися безпосередньо до нормативних актів, а не викладати їх зміст за навчальною, довідковою або популярною літературою.

Використовуючи коментар до законодавства, необхідно розмежувати текст коментарю від тексту самого нормативно-правового акту.

В процесі самостійної роботи треба вивчати законодавство, яке встановлює судову владу в Україні, забезпечення функціонування судової влади, засади формування суддівського корпусу, суддівське самоврядування в Україні, правовий статус суддів, притягнення адвокатів до відповідальності, правила суддівської етики. Також опрацювати законодавство, в тому числі норми міжнародного права, що регламентує діяльність системи судів загальної юрисдикції, Конституційного суду України, міжнародних судових установ.

Конспектування нормативних актів та літератури не повинно носити характер механічного переписування. Законодавчі акти та літературні джерела треба обов'язково заздалегідь прочитати, не конспектуючи. Потім потрібно занотувати основні необхідні положення вивченого матеріалу. Важливо, щоб законспектований матеріал незалежно від його обсягу, був достатній за смисловим змістом і логічно завершений.

Готуючись до семінару, необхідно засвоїти ключові поняття, які притаманні окремим темам. Аналізуючи зміст правових норм, треба в

обов'язковому порядку давати точні і конкретні посилання на відповідні нормативно-правові акти: вказувати, яким органом вони прийняті, відповідні статті, частини, пункти.

Студенти повинні добре знати Конституцію України - основне джерело навчальної дисципліни. При вивченні окремих тем необхідно, крім того, використовувати рекомендовані нормативні акти, підручники, навчальні посібники.

Свій виступ на семінарі слід будувати так, щоб в ньому обов'язково містилось:

- чітке формування теоретичного положення (наприклад, поняття принципи правосуддя, суддя, суд тощо):

- обґрунтування цього положення і розкриття його характерних ознак;

- аргументація теоретичного положення конкретними законодавчими актами та практикою їх реалізації, чітка логіка міркування;

- значення положення, що розглядається, для практичної діяльності.

Рівень засвоєння на семінарах навчального матеріалу враховується при підсумковому контролі, основні питання тематики семінарів включаються до переліку питань, які виносяться на поточні модульні роботи.

Студенти, які були відсутні на семінарському занятті, відпрацьовують тему цього заняття самостійно і в індивідуальному порядку складають викладачеві.

Розділ 6. МЕТОДИКИ АКТИВІЗАЦІЇ ПРОЦЕСУ НАВЧАННЯ

Інтенсифікація освітнього процесу при викладанні навчальної дисципліни повинна здійснюватися на основі використання активних методів навчання, що дозволяє, вирішити проблему зростаючого інформаційного навантаження на студентів, поліпшити якість засвоєння ними вивченого матеріалу. Серед навчальних технологій, що знаходять застосування для активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів при вивченні дисципліни, можна виділити наступні:

- при проведенні лекційних занять:
 - лекції, які переважно спрямовані на висвітлення основних змін у законодавстві, проведення порівняльного аналізу вітчизняної практики господарювання із зарубіжним досвідом, виявлення основних причин виникнення негативних тенденцій й кризових явищ в економіці України та окреслення шляхів їх подолання, а також ознайомлення студентів з науковою дискусією, що відбувається в економічній літературі навколо визначення тих чи інших категорій, явищ, процесів. Проблемні лекції знаходять широке застосування при розгляді кожної теми навчальної дисципліни;
 - міні-лекції. В умовах обмеженості часу проведення аудиторних лекційних занять частину програмних питань науково-педагогічний працівник освітлює у формі міні-лекції. Це відбувається переважно за допомогою розроблених науково-педагогічним працівником структурно-логічних схем, які охоплюють основний зміст питання, що розглядається, у структурованому вигляді, що є найзручнішим та найефективнішим способом сприйняття студентами об'ємної інформації у короткі проміжки часу. Для наочного зображення структурно-логічних схем викладач зазвичай використовує мультимедійний проектор (кодоскоп), рідше ілюстративний матеріал (роздатковий або плакати);
- при проведенні семінарських та практичних занять:
 - робота в малих групах. Під час проведення дискусії, виконання практичних завдань викладач здійснює поділ студентів (за їх власним бажанням) на малі робочі групи по 4-5 осіб. Таким чином, у студентському колективі створюється дух суперництва, у кожного студента з'являється можливість викласти власну думку своїм

колегам, серед різних інших думок студентів сформулювати найбільш вірну відповідь на поставлені викладачем чи іншими групами студентів питання. Дана форма проведення занять значно підвищує активність роботи студентів на семінарських (практичних) заняттях;

– презентація групою студентів розробленої ними теми, яка охоплює актуальні проблемні питання, з проведенням подальшої дискусії між іншими «малими групами», викладачем та експертами (яких визначає викладач), з тих питань, що виносяться на обговорення;

– моделювання міні-ситуацій (використання кейс-методу). Застосування даної методики проведення занять дає змогу студентам отримати певні навички з прийняття ефективних рішень, адаптувати теоретичні знання до практичних умов, обробляти інформацію та виявляти тенденції розвитку певних явищ;

– колективне розгадування «малими групами» кросвордів, які містять основні терміни й категорії кожної з тем дисципліни. Дана форма контролю дає можливість викладачу перевірити ступінь засвоєння студентами основної термінології, а студентам закріпити й систематизувати отримані знання;

– дидактичні ігри: ділові, рольові, імітаційні. Кожен викладач, який веде практичні заняття, самостійно (можливо і за участю студентів) розробляє певні ігри і обирає тему заняття, на якій буде проводитися та чи інша гра.

Основною формою організації навчального процесу є аудиторне заняття, що одночасно акумулює змістовну, процесуальну та результативну функції навчально-виховної роботи. Фундаментом навчального процесу у викладанні повинні бути форми, методи та засоби навчання, які б забезпечували високу пізнавальну активність та самостійність студентів. Використання у навчанні різних форм аудиторних занять (лекцій, семінарів, підсумкових співбесід, ПМР тощо) слід поєднувати з різноманітними формами позааудиторної роботи - індивідуальними заняттями, консультаціями, участю студентів у роботі дискусійного клубу, юридичного гуртка, конференціях, зустрічах, екскурсіях, самостійною роботою з джерелами права, виконанням індивідуальних завдань, написанням творчих робіт, таке інше. Невід'ємним компонентом навчання має стати розв'язання правових ситуацій і виконання практичних завдань,

спрямованих на розвиток у студентів не тільки самостійності мислення, а й формування навичок застосовувати набуті знання на практиці.

Розрізняють кілька видів занять в залежності від прийомів та методів активізації пізнавальної діяльності студентів. Найбільш поширене заняття - *лекція*. З окремих тем рекомендується проводити дискусії. Під час викладу матеріалу викладач організовує дослідження, обговорення, вільний обмін думками в інтервалах між логічними частинами теми або за темою заняття загалом. Такий прийом активізує діяльність студентів, дозволяє викладачеві керувати пізнавальною активністю аудиторії, використовуючи її для переконання, усунення негативної реакції та помилкових точок зору окремих учасників до поставленої проблеми, теми дискусії. Оптимальна активність досягається лише за вірного вибору питань для дискусії, вмілого та цілеспрямованого управління ходом заняття. Питання для дискусії рекомендується добирати в залежності від рівня підготовленості аудиторії та дидактичних завдань заняття.

Доцільно проводити *семінар-аналіз конкретних ситуацій*. Це може бути також дискусія, але на обговорення виносяться не окремі питання, а конкретні ситуації. Зробити це можна у будь-якій формі: усно, письмово, у відеозапису. Ситуацію слід викласти коротко. За змістом вона має бути інформаційно насичена - для оцінки проблеми та обговорення. Обговорення може слугувати передмовою до заняття у (або частини) для мотивації навчальної діяльності студентів, загострення уваги на окремих проблемах, підготовки до сприйняття матеріалу. Для активізації уваги особливо рекомендується обговорення проблемних ситуацій.

Для проведення *практикумів* бажано використовувати метод імітаційних вправ. Це досить простий метод активізації пізнавальної діяльності. Специфічна риса імітаційних вправ - наявність заздалегідь відомого або оптимального результату. Виконання таких вправ - своєрідний метод навчання та контролю за знаннями тих чи положень нормативно-правових актів, термінів, правил. Відповіді можуть бути колективними та індивідуальними, але правильна відповідь заздалегідь відома викладачеві. Вправи мають відповідати наступним умовам: а) необхідно точно знати мету вправи; б) стежити за точністю виконання, своєчасно усуваючи недоліки; в) в основу вправи доцільно

вкласти певну систему (планування діяльності піл простого до складного); г) вправи не мають перериватися на тривалий час. Різновид імітаційних вправ - індивідуальний тренінг. Тоді студент знаходиться в умовах, які відповідають реальним.

Особливу користь мають *консультації*: а) для організації самостійної роботи студентів з метою надання їм методичної допомоги у підготовці до виконання практичних завдань, складанні заліку чи іспиту; б) для розгляду практичних питань, які були недостатньо висвітлені у лекції; в) для організації самостійного вивчення окремих тем розділу програми або нормативно-правових актів чи практики їх застосування. Таким чином, консультації можуть виконувати як самостійну, так і допоміжну роль. Проведення їх дозволить забезпечити максимальне наближення навчання до інтересів і потреб кожного студента з урахуванням рівня індивідуального сприйняття матеріалу

Специфічна форма проведення групових консультацій - *програмована групова консультація*. Якщо запитання від студентів не надходять, викладачеві необхідно запропонувати їх самому. Вони складаються на підставі перевірки контрольних завдань, аналізу письмових робіт, помилок та труднощів, з якими зустрічається студент, вивчаючи дисципліну, а також використовуючи нормативно-правові акти. Спочатку на них намагаються відповісти самі студенти, а потім спільно проводиться аналіз та обговорення відповідей. Викладач може запропонувати тлумачення окремих положень нормативно-правових актів та роз'яснення додаткових запитань, які виникли внаслідок помилкових відповідей. Групова консультація проводиться, як правило, після лекції або запланованих з даної теми занять.

Для активізації діяльності використовується *тестування* в усній чи письмовій формі. Кожному студентові пропонується перелік запитань з трьома чи більше відповідями, з яких лише одна правильна. Останні містять у собі характерні (типові) помилки, яких припускаються студенти. Іноді, розглядаючи те або те питання тесту, доцільно організувати обмін думками.

Бажано проводити заняття, застосовуючи активні й інтерактивні методи навчання. Студенти є «суб'єктами» навчання, виконують творчі завдання, беруть участь у діалозі з викладачем. Такі методи

пов'язані з виконанням творчих завдань (часто вдома), питаннями, що розвивають творче мислення. Вони найбільш відповідають особистісно-орієнтованому підходу до навчання. При застосуванні інтерактивних методів, як правило, моделюються реальні життєві ситуації, пропонуються проблеми для спільного вирішення, застосовуються рольові ігри. Тому вони найбільш сприяють формуванню в умінь і навичок, виробленню власних цінностей, створюють атмосферу співробітництва, творчої взаємодії в навчанні.

Основні інтерактивні технології роботи на заняттях з навчальної дисципліни «Судоустрій України»:

Робота в малих групах (дозволяє набути навичок, що необхідні для спілкування та співпраці. Вона стимулює роботу командою. Ідеї, що виробляються в групі, допомагають учасникам бути корисним одне одному. Висловлення думок допомагає відчутти власні можливості та зміцнити їх). Одна з форм роботи - робота в парах.

Мозковий штурм (є ефективним методом колективного обговорення. Він спонукає учасників проявляти власну уяву та творчість, що досягається шляхом вираження думок усіх учасників і допомагає знаходити кілька рішень з конкретної проблеми).

Метод ПРЕС (використовується у випадках, коли виникають суперечливі питання, та при проведенні вправ, де годиться зайняти визначену позицію із суспільної проблеми, що обговорюється. Надає можливість виробити аргументи або висловити власну думку з дискусійного питання. Метод допомагає прояснити свої думки, а також сформулювати думку в чіткій і стислій формі.

Навчаючи – вчуся (використовується при вивченні блоку або при узагальненні вивченого, при завершенні роботи з блоком інформації. Дає можливість взяти участь у навчанні й передачі своїх знань одногрупникам. Використання методу дає загальну картину понять і фактів, які слід вивчити, викликає питання і підвищує інтерес).

Розігрування правової ситуації по ролях (програвання сценки) (Мета розігрування правової ситуації по ролях - визначити ставлення до конкретної життєвої ситуації, набути досвіду шляхом гри. Допомагає навчитися через досвід та почуття.

Аналіз правової ситуації (здійснюється з посиланням на джерела, дає можливість застосовувати теоретичні знання на практиці, стимулює аналітичне мислення).

Дискусія (дає нагоду виявити різні позиції з проблеми або суперечливого питання).

Ток-шоу (Мета - отримання навичок публічного виступу та дискутування).

Коло ідей (метод заохочує всіх учасників до дискусії. Добре спрацьовує, коли задаються питання або виступають доповідачі від малих груп).

Медіація (це процедура вирішення конфлікту. Здійснюється нейтральною стороною (медіатором), що допомагає двом учням у врегулюванні їхнього конфлікту. Мета: активно беручи участь у пошуку реальних рішень, студенти визначають проблеми, виробляють свої позиції, висловлюють власні точки зору, знаходять потенційно нові рішення і приходять до згоди).

Переговори (це неофіційне обговорення проблеми двома особами, котрі знаходяться в конфлікті. Для того щоб обговорення було успішне, необхідно встановити певні правила. Мета: найчастіше конфлікт починається між двома особами. Важливо, щоб люди навчилися говорити про свої проблеми перед тим, як ті перетворяться у більш серйозні й спонукатимуть до необхідності звернутися до суду).

Розділ 7. СИСТЕМА ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Таблиця 10. Розподіл балів, що отримують студенти за результатами вивчення навчальної дисципліни «Судоустрій України» студенти спеціальності 081 «Право»

№ з/п	<i>Назва змістового модуля, розділу, теми</i>	<i>Вид навчальної роботи</i>	<i>Бали</i>
1	2	3	4
Модуль I			
ЗАСАДИ ОРГАНІЗАЦІЇ СУДОВОЇ ВЛАДИ			
1.	Тема 1. Історичні аспекти становлення судової системи України. Загальна характеристика навчальної дисципліни «Судоустрій України»	1. Відвідування лекції	-
		2. Обговорення теоретичного питання на семінарському занятті	-
		3. Доповіді з рефератами, есе та їх обговорення	2
		4. Виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	2
		Разом:	4
2.	Тема 2. Судова влада в Україні	1. Відвідування лекції	1
		2. Обговорення теоретичного питання на семінарському занятті	2
		3. Доповіді з рефератами, есе та їх обговорення	2
		4. Виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	2
		Разом:	8
3.	Тема 3. Засади судочинства	1. Відвідування лекції	1
		2. Обговорення теоретичного питання на семінарському занятті	3

1	2	3	4
		3. Доповіді з рефератами, есе та їх обговорення	2
		4. Виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	3
		Разом:	8
4.	Тема 4. Сучасна система судоустрою України	1. Відвідування лекції	1
		2. Обговорення теоретичного питання на семінарському занятті	3
		3. Доповіді з рефератами, есе та їх обговорення	2
		4. Виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	3
		Разом:	8
5.	Тема 5. Забезпечення функціонування судової влади	1. Відвідування лекції	1
		2. Обговорення теоретичного питання на семінарському занятті	3
		3. Доповіді з рефератами, есе та їх обговорення	2
		4. Виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	2
		Разом:	8
6.	Тема 6. Правове регулювання статусу судді, присяжних та народних засідателів	1. Відвідування лекції	1
		2. Обговорення теоретичного питання на семінарському занятті	3
		3. Доповіді з рефератами, есе та їх обговорення	2
		4. Виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	2
		Разом:	8
7.	Тема 7. Засади формування суддівського корпусу	1. Відвідування лекції	-
		2. Обговорення теоретичного питання на семінарському занятті	3
		3. Доповіді з рефератами, есе та їх обговорення	2
		4. Виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	2
		Разом:	7

1	2	3	4
8.	Тема 8. Суддівське самоврядування в Україні	1. Відвідування лекції	1
		2. Обговорення теоретичного питання на семінарському занятті	-
		3. Доповіді з рефератами, есе та їх обговорення	2
		4. Виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	2
		Разом:	5
Поточна модульна робота			5
Модуль II СУДИ ЗАГАЛЬНОЇ ЮРИСДИКЦІЇ: ВИДИ ТА РОЗМЕЖУВАННЯ ПОВНОВАЖЕНЬ			
9.	Тема 9. Місцеві суди	1. Відвідування лекції	1
		2. Обговорення теоретичного питання на семінарському занятті	-
		3. Доповіді з рефератами, есе та їх обговорення	2
		4. Виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	2
		Разом:	5
10.	Тема 10. Апеляційні суди	1. Відвідування лекції	1
		2. Обговорення теоретичного питання на семінарському занятті	-
		3. Доповіді з рефератами, есе та їх обговорення	2
		4. Виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	2
		Разом:	5
11.	Тема 11. Вищі спеціалізовані суди	1. Відвідування лекції	1
		2. Обговорення теоретичного питання на семінарському занятті	-

1	2	3	4
		3. Доповіді з рефератами, есе та їх обговорення	2
		4. Виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	2
		Разом:	5
12.	Тема 12. Верховний Суд України	1. Відвідування лекції	1
		2. Обговорення теоретичного питання на семінарському занятті	1
		3. Доповіді з рефератами, есе та їх обговорення	2
		4. Виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	1
		Разом:	5
13.	Тема 13. Конституційний Суд України	1. Відвідування лекції	-
		2. Обговорення теоретичного питання на семінарському занятті	3
		3. Доповіді з рефератами, есе та їх обговорення	2
		4. Виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	2
		Разом:	7
14.	Тема 14. Міжнародні установи	1. Відвідування лекції	-
		2. Обговорення теоретичного питання на семінарському занятті	3
		3. Доповіді з рефератами, есе та їх обговорення	2
		4. Виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	2
		Разом:	7
Поточна модульна робота			5
Разом за семестр			100

Таблиця 12. Шкала оцінювання знань студентів за результатами підсумкового контролю з навчальної дисципліни «Судоустрій України»

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Таблиця 13. Система нарахування додаткових балів за видами робіт з вивчення навчальної дисципліни «Судоустрій України»

Форма роботи	Вид роботи	Бали
1. Навчальна	1. Написання і захист наукового реферату з визначеної проблеми.	0-10
	2. Виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань підвищеної складності.	0-15
2. Науково-дослідна	1. Підготовка матеріалів власних досліджень до участі в науковій конференції.	15
	2. Участь у роботі студентського дискусійного клубу «Феміда» (підготовка доповіді, участь у дебатах, оформлення стіннівки).	15
	3. Участь у роботі наукового гуртка «Ін Юре» (підготовка та захист матеріалів наукового реферату на засіданні гуртка)	15
	4. Підготовка публікації в наукових виданнях.	20
	5. Оформлення сценарного плану дидактичної гри.	20
Разом		*

*** Максимальна кількість додаткових балів – 30**

Розділ 8. ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОМП'ЮТЕРНОЇ ПІДТРИМКИ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Програмне забезпечення комп'ютерної підтримки навчального процесу з навчальної дисципліни «Судоустрій України»

1. Судоустрій України: Завдання для аудиторного тестування студентів денної форми навчання спеціальності 081 «Право» / Є.Ю.Бова. [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

РОЗДІЛ 9. ІНФОРМАЦІЙНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «СУДОУСТРІЙ УКРАЇНИ»

Пошукові та інформаційні системи Інтернет

1. Google : Пошукова системи Інтернет. – Режим доступу до електронних ресурсів : <http://www.google.com.ua/>
2. Яндекс : Пошукова системи Інтернет. – Режим доступу до електронних ресурсів : <http://www.yandex.ua/?ncrnd=1960>.
3. Rambler : Пошукова системи Інтернет. – Режим доступу до електронних ресурсів: <http://www.yandex.ua/?ncrnd=1462>.

Офіційні веб-сайти органів державної влади України

1. Верховна Рада України : офіційний веб-сайт/ – Режим доступу до електронних документів : <http://portal.rada.gov.ua/rada/control/uk/index//>.
2. Президент України : офіційне інтернет-представництво. – Режим доступу до електронних ресурсів : <http://www.president.gov.ua/>.
3. Урядовий портал : єдиний веб-портал виконавчої влади України. – Режим доступу до електронних ресурсів : <http://www.kmu.gov.ua/control/>.
4. Міністерство соціальної політики України : офіційний сайт. – Режим доступу до електронних ресурсів : <http://www.mlsp.gov.ua/labour/control/uk/index>
5. Державна служба зайнятості: офіційний сайт. – Режим доступу до електронних ресурсів : <http://www.dcz.gov.ua/control/uk/index>
6. Національна служба посередництва і примирення: офіційний сайт. – Режим доступу до електронних ресурсів : <http://www.nspp.gov.ua/>

7. Офіційний український державний сайт «Децентралізація влади». – Режим доступу до електронних ресурсів : <http://decentralization.gov.ua>

Пошукові правові системи

1. Верховна Рада України : офіційний веб-сайт : Законодавство України. – Режим доступу до електронних документів : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/main/index/>
2. Верховна Рада України : офіційний веб-сайт : Законотворча діяльність Верховної Ради України : Законопроекти : Пошук за реквізитами. – Режим доступу до електронних документів : http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb_n/webproc2.
3. Президент України : офіційне інтернет-представництво : Офіційні документи. – Режим доступу до електронних ресурсів : <http://www.president.gov.ua/documents/>.
4. Урядовий портал : єдиний веб-портал виконавчої влади України : Нормативно-правова база : База документів : Пошук документів за реквізитами. – Режим доступу до електронних ресурсів : <http://www.kmu.gov.ua/control/npd/search>.
5. Офіційний вісник України : Єдине повне офіційне періодичне видання нормативно-правових актів України. – Режим доступу до електронних документів : <http://ovu.com.ua/>.
6. Мега-НаУ : професійна юридична система : НаУ-Online : Нормативно-правові документи. – Режим доступу до електронних документів : <http://zakon.nau.ua/>.
7. Ліга:Закон : правовий портал : он-лайн сервіси : Законодавство. – Режим доступу до електронних ресурсів : <http://www.ligazakon.ua/>
8. Право. Украина : інформаційно-правова система : Документи : Нормативно-правові документи. – Режим доступу до електронних ресурсів : <http://www.legal.com.ua/cgi-bin/matrix.cgi/document.html>.

Бібліотечно-бібліографічні ресурси

1. Верховна Рада України : офіційний веб-сайт/ : Бібліотечно-бібліографічні ресурси : Бібліографічний моніторинг. – Режим доступу до електронних документів :
2. <http://portal.rada.gov.ua/rada/control/uk/index>.
3. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського : Інтернет-сторінка. – Режим доступу до електронних документів : <http://www.nbuv.gov.ua/>.

4. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського : Система каталогів і картотек. – Режим доступу до електронних документів : http://www.nbuv.gov.ua/db/library_db.html.
5. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського : пошукова система сайту : Система каталогів і картотек : Каталог книжкових видань : Пошук у електронному каталозі. – Режим доступу до електронних документів : <http://www.nbuv.gov.ua/db/opac.html>.
6. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського : пошукова система сайту : Система каталогів і картотек : Електронний фонд (тематичні та видові зібрання публікацій) : Електронна бібліотека авторефератів дисертацій : Пошук у електронній бібліотеці авторефератів дисертацій. – Режим доступу до електронних документів. - <http://www.nbuv.gov.ua/eb/ard.html>.
7. Національна парламентська бібліотека України : веб-сайт. – Режим доступу до електронних ресурсів : <http://www.nplu.org/ua/resources/resources.htm>.
8. Національна парламентська бібліотека України : веб-сайт : Політематична база даних статей з періодичних видань. – Режим доступу до електронних ресурсів : <http://analytic.nplu.org/>.
9. Національна парламентська бібліотека України : веб-сайт : Каталог статей зі збірників наукових праць. – Режим доступу до електронних ресурсів : <http://stt.nplu.org/>.
10. Бібліотека Полтавського університету економіки і торгівлі : веб-сайт. – Режим доступу до електронних ресурсів: http://lib.uccu.org.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=15&Itemid=36

Перелік інформаційних джерел

Нормативно-правові акти

1. Конституція України. Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року. // Офіційний вісник України. – 2010. – № 72 /1. – Ст. 2598.
2. Європейська угода про осіб, що беруть участь у процесі Європейського суду з прав людини. Страсбург, 5 березня 1996 року. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/994_324

3. Європейська хартія про статус суддів від 10 липня 1998 року // Верховна Рада України. Офіційний інтернет-сайт. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/994_236

4. Загальна декларація прав людини від 10 грудня 1948 року // Права людини. Міжнародні договори України, декларації, документи. – К., 1992. – С.18–24.

5. Конвенція про захист прав людини та основоположних свобод (Рим, 1950) // Верховна Рада України. Офіційний інтернет-сайт. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_004

6. Основні принципи незалежності судових органів, схвалені резолюціями Генеральної Асамблеї ООН 29 листопада та 13 грудня 1985 року // Верховна Рада України. Офіційний інтернет-сайт. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_201

7. Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів: Закон України від 23 грудня 1993 року № 3781- XII // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 11. – Ст. 50. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3781-12>

8. Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини: Закон України від 23 лютого 2006 року № 3477-IV // Голос України. – 2006. – 04 (05.04.2006). – № 62.

9. Про відновлення дії окремих положень Конституції України: Закон України від 21 лютого 2014 року № 742-VII // Голос України. – 2014. – 03, 01.03.2014. – № 39 – спецвипуск. Офіційний вісник України. – 2014. – № 19 (11.03.2014). – Ст. 583.

10. Про державну службу: Закон України від 16 грудня 1993 року № 3723-XII// Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 52. – Ст. 490.

11. Про відновлення дії окремих положень Конституції України: Закон України від 21 лютого 2014 року № 742-VII // Голос України. – 2014. – 03, 01.03.2014. – № 39 – спецвипуск. Офіційний вісник України. – 2014. – № 19 (11.03.2014). – Ст. 583.

12. Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини: Закон України від 23 лютого 2006 року № 3477-IV // Голос України. – 2006. – 04 (05.04.2006). – № 62.

13. Про Конституційний Суд України: Закон України від 16 жовтня 1996 року № 422/96-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 49. – Ст. 272. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/422/96-вр>

14. Про міжнародні договори України: Закон України від 29 червня 2004 року № 1906-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2004. – № 50. – Ст. 540. Із змінами, внесеними Законом від 5 червня 2014 року № 1323-VII (1323-18) // Відомості Верховної Ради України. – 2014. – № 34. – Ст. 1166. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1906-15>

15. Про судоустрій та статус суддів: Закон України від 7 липня 2010 року № 2453-VI // Відомості Верховної Ради України – 2010. – № 41, /№ 41-42; № 43; № 44-45/. – Ст. 529. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2453-17>

Основна література:

16. Молдован В.В. Молдован А.В. *Судоустрій України: Навч. посібник. – 5-те вид., доповн. і переробл. – К.: Алерта, 2015. – 320 с.*

17. Організація судових та правоохоронних органів [Текст]: підручник / [І.Є. Марочкін, Л.М. Москвич, П.М. Каркач та ін.]; за ред. І. Є. Марочкіна; М-во освіти і науки України, Нац. ун-т "Юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого". - Х.: Право, 2014. - 445 с.

18. Погорецький М.А. *Судоустрій України: підручник/ за ред.: М.А. Погорецького. – К.: Юрінком Інтер, 2015. – 344 с.*

19. *Судоустрій України [Текст]: підручник [Гринюк В.О. та інш.]; за ред. М.О. Погорецького, О.Г. Яновської; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Нац. шк. суддів України. – К.: Юрінком Інтер, 2015. – 339 с.*

Додаткова література:

20. Бринцев В.Д. Організаційне забезпечення діяльності судів на регіональному рівні (нормативна база, проблеми та шляхи вирішення) / В.Д. Бринцев. – К.: Юстініан, 2003. – 400 с.

21. Галівець І.В. Роль апарату в організації роботи суду / І.В. Галівець // Вісник господарського судочинства. – 2013. – № 3. – С. 54–58.

22. Дудченко О.Ю. Адміністрування в судовій системі: поняття та перспективи реформування / О.Ю. Дудченко // Юрист України. – 2013. – № 2. – С. 138–143.

23. Жуковский А.Г. Судостроительство Украины: история, теория и практика : учеб. пособие / А.Г. Жуковский. – Х.: Бурун Книга, 2010. – 464 с.
24. Застосування Європейської конвенції з прав людини при розгляді в судах господарських справ / Автори: І. Ліщина, Т. Фулей, Х. Хембах. – К.: Істина, 2011. – 208 с.
25. Застосування практики Європейського суду з прав людини в адміністративному судочинстві / Фулей Т. І. – К.: ВАІТЕ, 2013. – 56 с.
26. Ігонін Р. Співвідношення понять "організаційне забезпечення судів", "організаційне управління в судах" та "судове управління" / Р. Ігонін // Вісник Вищого адміністративного суду України. – 2010. – № 4. – С. 37–45.
27. Кирилюк Р.І. Про сутність категорії "організація забезпечення" щодо діяльності судів / Р. Кирилюк // Публічне право. – 2012. – № 2. – С. 42–48.
28. Коваль В.М. Перспективи та шляхи розвитку судового адміністрування в Україні / В.М. Коваль // Вісник господарського судочинства. – 2013. – № 3. – С. 48–50.
29. Кампо В., Савчин М.. Легітимність рішень конституційних судів у контексті доктрини верховенства права: компаративний та праксеологічний аспекти // Вісник Конституційного суду України. – 2010. – № 5. – С. 99–110.
30. Которобай С. Роль апарату в організаційному забезпеченні роботи адміністративного суду / С. Которобай // Вісник Вищого адміністративного суду України. – 2012. – № 1. – С. 31–34.
31. Кухар В.І. Організаційно-правові аспекти судового адміністрування / В.І. Кухар // Вісник господарського судочинства. – 2013. – № 3. – С. 33–36.
32. Молдован В.В. Судострій: Україна, Велика Британія, Російська Федерація, США, ФРН, Франція. Судові органи ООН: Навч. посібник / Київський національний ун-т ім. Тараса Шевченка. – К.: Кондор, 2009. – 256 с.
33. Москвич Л.М. Доступність суду як стандарт ефективної організації судострою / Л.М. Москвич // Питання боротьби зі злочинністю. – Х., 2011. – Вип. 22. – С. 149–160.

34. Москвич Л.М. До питання вдосконалення судового управління в Україні / Л.М. Москвич // Питання боротьби зі злочинністю. – Х., 2012. – Вип. 24. – С. 99–107.

35. Назаров І. Міжнародний досвід щодо уніфікації принципів побудови судової системи // Право України. – 2010. - №7; Судоустрій України. Підручник. / За редакцією С.В. Ківалова. – К.: Юрінком Інтер, 2011. – С. 384;

36. Обрусна С. Організаційно-правові засади управління судовою системою України: сучасний стан та перспективи розвитку в умовах судової реформи / С. Обрусна // Вісник Київського національного університету ім. Т. Шевченка. Юридичні науки. – 2010. – Вип. 83. – С. 57–60.

37. Овсяннікова О.О. Транспарентність судової влади: моногр. / О.О. Овсяннікова. – Х.: ФІНН, 2010. – 336 с.

38. Овчаренко О.М. Проблема використання сучасних технологій в організації роботи суду / О.М. Овчаренко // Питання боротьби зі злочинністю. – Х., 2011. - Вип. 22. - С. 96–107.

39. Організація роботи суду : навч. посіб. / Нац. ун-т "Юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого"; за заг. ред. І.Є. Марочкіна. – Х.: Право, 2012. – 256 с.

40. Організація судових та правоохоронних органів: нормативні акти / упоряд. А.В. Лапкін. – Х.: Право, 2012. – 390 с.

41. Осетинський А.Й. Актуальні питання підвищення ефективності та якості організації роботи господарських судів в Україні / А.Й. Осетинський // Вісник господарського судочинства. – 2012. – № 5. – С. 51–64.

42. Осетинський А.Й. Організація роботи та адміністрування – запорука якісного відправлення правосуддя / А.Й. Осетинський // Вісник господарського судочинства. – 2013. – № 3. – С. 19–26.

43. Приймаченко Д. Співвідношення понять "організаційне забезпечення судів", "Організаційне управління в судах" та "судове управління" / Д. Приймаченко, Р. Ігонін // Слово національної школи суддів України. – 2013. – № 1. – С. 57–66.

44. Селіванов А.О. Питання теорії конституційного правосуддя в Україні: актуальні питання сучасного розвитку конституційного правосуддя / А.О. Селіванов, А.А. Стрижак. – К.: Логос, 2010. – 276 с.

45. Стаття 8 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод: стандарти застосування при здійсненні правосуддя. / Автори: Н. Ахтирська, В. Філатов, Т. Фулей, Х. Хембах. – К.: Істина, 2011. – 200 с.

46. Судові, правоохоронні та правозахисні органи України [Текст]: навч. посіб. Р.В. Бараннік, Т.О. Гій; М-во освіти і науки, молоді та спорту України. – [Вид. 3-тє, переробл. і доповн.]. – К.: КНТ: БУРУН и К, 2013. – 369 с.

47. Судоустрій УСРР і РСФРР [Текст] : монографія / В.А. Обуховський; перекладач М. Михальчук. – Х.: Юрид. вид-во Наркомюсту УСРР, 1928. – 109 с.

48. Судоустрій України [Текст] : підручник [С.В. Ківалов та ін.]; за ред. С.В. Ківлова, д-ра юрид. наук, проф., акад. НАПрН України та АПН України; Нац. ун-т «Одес. юрид. акад.». – К.: Юрінком Інтер, 2011. – 383 с.

49. Тихий В.П. Правова природа, повноваження, рішення та висновки Конституційного Суду України / В.П. Тихий // Вісн. Акад. адвокатури України. – Вип. 10. – 2007. – С. 5-19.

50. Фулей Т.І. Застосування практики Європейського суду з прав людини в адміністративному судочинстві: Науково-методичний посібник для суддів. 2-ге вид. випр., допов. – К., 2015. – 128 с.

51. Фулей Т.І. Застосування практики Європейського суду з прав людини при здійсненні правосуддя: Науково-методичний посібник для суддів. – 2-ге вид. випр., допов. – К., 2015. – 208 с.

52. Шевченко А.В. Дисциплінарна відповідальність суддів України: монографія / за заг. ред. Проф. М.А. Погорецького. – К.: ВД "Дакор", 2014. – 260 с.

**ПЕРЕЛІК СКЛАДОВИХ НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОГО
КОМПЛЕКСУ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«СУДОУСТРІЙ УКРАЇНИ»**

1. Програма навчальної дисципліни
2. Робоча навчальна програма
3. Навчально-методичний посібник
4. Плани семінарських занять
5. Завдання для самостійної роботи студентів
6. Завдання для поточних контрольних робіт
7. Питання для підготовки до ПМК (заліку)
8. Пакет комплексних контрольних завдань (робіт)

